

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/627/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7113220043
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Feťková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7113220043.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľky: A.. S. A., E.. XX.X.XXXX, I. K. D., B. X, Y. Y. Y. A.. A. A., E.. X.XX.XXXX, I. K. D., B. X, právne zastúpenej JUDr. Antonom Hencovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Františkánska 3 proti odporcovi: Genertel Biztosító Zrt, Dévai utca 26-28, 1134 Budapešť, Maďarsko (organizačná zložka na území Slovenskej republiky: Genertel poisťovňa a.s., pobočka poisťovne z iného štátu, so sídlom v Bratislave, Panónska cesta 21, IČO: 36 869 511), v konaní o náhradu škody na zdraví, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Košice I zo dňa 3.10.2013, č.k. 24C 291/2013-86 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie vo výroku o trovách konania tak, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania vo výške 1.181,34 eur a tieto zaplatiť k rukám JUDr. Antona Hencovského, advokáta do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením konanie o náhradu škody na zdraví titulom bolestného zastavil a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

O zastavení konania súd prvého stupňa rozhodol z dôvodu späťvzatia návrhu zo strany navrhovateľky podaním, doručeným súdu prvého stupňa dňa 23.8.2013, ktoré odôvodnila tým, že odporca jej nárok vo výške 15.669,- eur v priebehu konania uspokojil.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. v spojení s § 150 ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že navrhovateľke náhradu trov konania proti odporcovi nepriznal. Na zdôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol, že v danom prípade k späťvzatiu návrhu došlo z dôvodu, že nárok odporca v priebehu konania uspokojil a teda, správanie odporcu bolo dôvodom späťvzatia návrhu, čo zakladá právo navrhovateľky na náhradu trov konania voči odporcovi podľa ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p.. Zároveň však konštatoval, že v danom prípade sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p., z ktorých dôvodov náhradu trov konania navrhovateľke nepriznal.

Pri posudzovaní existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 150 ods. 1 O.s.p. vychádzal z nasledovných úvah:

Predmetom konania bol nárok navrhovateľky uplatnený titulom náhrady škody na zdraví (bolestné). V danom prípade medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že prevádzateľom motorového vozidla, ktorého prevádzkou bola škoda na zdraví navrhovateľke spôsobená, bol v čase dopravnej nehody Z.

D., ktorý mal s odporcom uzavretú zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Priamy nárok navrhovateľky ako poškodenej voči odporcovi ako poisťovní bol daný ust. § 15 ods. 1 zákona č. 328/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za prevádzku motorových vozidiel (ďalej len „zákon č. 328/2001 Z.z.“), pričom preukázanie nároku na náhradu škody znamená preukázanie existencie základných predpokladov v zmysle § 420, resp. § 427 Občianskeho zákonníka, ktorými sú protiprávny úkon, vznik škody, príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody a zavinenie. Podľa názoru súdu prvého stupňa pre záver o splnení predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu je určujúcim právoplatný odsudzujúci trestný rozsudok, keďže v občianskoprávnom konaní je podľa § 135 ods. 1 O.s.p. súd viazaný rozhodnutím o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal. Z výroku trestného rozsudku o vine, jeho skutkovej i právnej časti je možné vyvodiť existenciu všetkých predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu, teda v čom spočíva protiprávny úkon škodcu, či a akú škodu spôsobil. Navrhovateľka podala predmetnú žalobu 11.7.2013, teda v čase, kedy nepochybne mala vedomosť o tom, že trestný rozkaz č.k. 6T 30/2013 zo dňa 6.5.2013 nenadobudol právoplatnosť, pretože vo veci bolo nariadené pojednávanie, na ktoré bola navrhovateľka predvolaná dňa 1.7.2013. Právoplatný odsudzujúci trestný rozsudok zo dňa 31.7.2013 navrhovateľka doručila odporcovi až 6.8.2013, preto odporca až týmto dňom mohol pokračovať v začatom šetrení, potrebnom na zistenie rozsahu jeho povinnosti poskytnúť poistné plnenie v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 381/2001 Z.z. a teda, až týmto dňom nadobudol vedomosť o tom, či Z. D., s ktorým uzavrel povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za prevádzku motorového vozidla, skutočne zodpovedá za škodu, ktorá vznikla prevádzkou motorového vozidla, ktoré bolo predmetom poistenia. Odporca dodržal zákonom stanovenú lehotu v zmysle § 11 ods. 7 zák. č. 381/2001 Z.z. poskytnúť poistné plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania, pretože do 7 dní - dňa 13.8.2013 navrhovateľke poistné plnenie poukázal. Odporca preto splnil svoje povinnosti vyplývajúce mu zo zákona č. 381/2001 Z.z.. Navrhovateľka však žalobu podala predčasne. Práve v týchto okolnostiach videl súd prvého stupňa dôvod pre využitie moderačného práva v zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p. na zmiernenie dôsledkov uplatnenia § 146 ods. 2 vety druhej O.s.p. Z týchto dôvodov navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu, a to len voči výroku o trovách konania v zákonnej lehote podala odvolanie navrhovateľka z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. a odvolaciemu súdu navrhla, aby uznesenie zmenil tak, že navrhovateľke prizná náhradu trov konania vo výške 1.181,34 eur a na ich náhradu zaviazá odporcu. V dôvodoch odvolania vyslovila nesúhlas s názorom súdu prvého stupňa o aplikácii § 150 ods. 1 O.s.p. na daný prípad. Odporca nepostupoval v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. v danej veci, keďže napriek preukázaniu nároku navrhovateľkou a zisteniu rozsahu povinnosti poskytnúť poistné plnenie, plnenie v lehote 3 mesiacov a 15 dní navrhovateľke neposkytol. Odvolávanie sa na doručenie právoplatného trestného rozhodnutia je vzhľadom na objektívnu zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravného prostriedku podľa § 427 Občianskeho zákonníka právne irelevantné. Žaloba zo strany navrhovateľky nebola podaná predčasne, keďže odporcovi lehota na plnenie v zmysle zák. 381/2001 Z.z. uplynula 2.6.2013. Navrhovateľka totiž uplatnila nárok na náhradu škody na zdraví - bolestného v dôsledku dopravnej nehody zo dňa XX.XX.XXXX u odporcu výzvou dňa 18.2.2013. Odporca však poskytol navrhovateľke poistné plnenie až dňa 13.8.2013. Následne navrhovateľka zobrala podaním zo dňa 21.8.2013 žalobu späť a požiadala o náhradu trov konania. V rozpore s ust. § 427 Občianskeho zákonníka bol súdom prvého stupňa prijatý záver, že pre splnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu je určujúcim právoplatný odsudzujúci trestný rozsudok. Nárok navrhovateľky však nevyplýval z ustanovení všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorom prípade je potrebné posudzovať zavinenie toho, kto škodu spôsobil. Navyše v prípade, pokiaľ by odporca spochybňoval, že došlo ku škode na zdraví spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorého vodičom bol Z. D., nedošlo by ani k poskytnutiu preddavku na poistné plnenie. Zistenie rozsahu poskytnúť poistné plnenie nebolo preto závislé od právoplatného trestného rozhodnutia, teda odporca nepostupoval v zmysle § 11 ods. 5 písm. a/ a § 6 zák. č. 381/2001 Z.z. Navrhovateľka dala do pozornosti aj uznesenie MS SR 28.1.2010 sp. zn. 2MCdo 17/2009, z ktorého vyplýva, že nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímerane tvrdé voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľky nevyjadril.

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie navrhovateľky bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p., v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

Správne súd prvého stupňa na daný prípad aplikoval § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., keďže odporca po podaní žaloby plnil navrhovateľke, v dôsledku čoho sa navrhovateľka rozhodla vziať žalobu späť.

Nesprávne však boli úvahy súdu prvého stupňa o tom, že navrhovateľka podala žalobu predčasne, v dôsledku čoho aplikoval na daný prípad § 150 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal.

V zmysle ust. § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patrilo; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Aplikácia vyššie citovaného ustanovenia prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady pre priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o prípad hodný osobitného zreteľa, pričom výnimočnosť tohto prípadu môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Vždy je pritom potrebné zvážiť okolnosti konkrétneho prípadu tak na strane toho, v čí prospech má byť toto ustanovenie použité, ako aj na strane toho, komu inak prislúchajúci nárok nie je priznaný. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci. Výnimočnosť prípadu musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnená. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadnuť v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania, pričom treba zohľadniť aj pomery toho účastníka, ktorému by inak patrila náhrada trov konania z toho hľadiska, aký bude dopad rozhodnutia v zmysle ust. § 150 O.s.p. na majetkové pomery tohto oprávneného účastníka. Významnými z hľadiska aplikácie ust. § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a podobne.

Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu dospel k záveru, že v danom prípade nie sú dané dôvody pre aplikáciu § 150 ods. 1 O.s.p. a nepriznanie náhrady trov konania navrhovateľke. Úvahy súdu prvého stupňa nezakladajú aplikáciu tohto ustanovenia na daný prípad.

Predovšetkým odvolací súd sa nezhoduje so záverom súdu prvého stupňa, že navrhovateľka podala žalobu predčasne, a že výsledky trestného konania mohli ovplyvniť povinnosť odporcu plniť. Nemožno sa stotožniť ani so záverom súdu prvého stupňa, že sama navrhovateľka spôsobila, že sa odporca oneskoril s plnením poistného plnenia.

Niet pochýb o tom, že navrhovateľka nárok na poistné plnenie uplatnila v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. ako poškodená priamo proti odporcovi ako poisťovateľovi. Záver súdu prvého stupňa, že v čase uplatnenia tohto nároku navrhovateľka svoj nárok nepreukázala, keďže odsudzujúci trestný rozsudok zo dňa 31.7.2013 doručila odporcovi až dňa 6.8.2013, nemá svoje zákonné opodstatnenie.

Navrhovateľka totiž uplatnila svoj nárok titulom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov podľa § 427 Občianskeho zákonníka, ktorá spočíva na princípe objektívnej zodpovednosti. Predpokladmi vzniku zodpovednosti podľa § 427 Občianskeho zákonníka je, že ide o škodu spôsobenú (vyvolanú) osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, pričom medzi osobitnou povahou a škodou musí byť príčinná súvislosť. Subjektom zodpovednosti je vždy prevádzateľ

dopravného prostriedku. Svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať (§ 428 Občianskeho zákonníka).

Z vyššie uvedeného plynie, že nesprávne posudzoval súd prvého stupňa predpoklady zodpovednosti za škodu podľa tohto zákonného ustanovenia, nakoľko otázka, či vodič dopravného prostriedku v danom prípade bol uznávaný vinným a ani výška jeho trestu nemohla ovplyvniť výšku plnenia odporkyne titulom náhrady škody poškodenej.

V danej veci totiž navrhovateľka voči odporcovi uplatňovala zodpovednosť z dôvodu prevádzky dopravného prostriedku podľa § 427 Občianskeho zákonníka, a nie v zmysle § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá zakladá zodpovednosť vodiča dopravného prostriedku ako zodpovednosť všeobecnú.

Nesprávny bol preto záver súdu prvého stupňa, že splnenie predpokladov pre vznik škody bolo závislé od právoplatného odsudzujúceho trestného rozsudku a z týchto dôvodov sú nesprávne aj úvahy o tom, že ukončenie prešetrovania, potrebného za zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie, bolo závislé od doručenia právoplatného odsudzujúceho rozsudku zo strany navrhovateľky odporcovi.

Z vyššie uvedených dôvodov sa nemožno stotožniť ani so záverom súdu prvého stupňa, že odporca dodržal zákonom stanovené lehoty pre splnenie povinnosti poskytnúť poistné plnenie navrhovateľke, nakoľko doručenie právoplatného súdneho rozhodnutia v trestnej veci nemohlo ovplyvniť otázku plnenia v danej veci a z toho dôvodu nejde ani o dôvod, ktorý má na mysli § 11 ods. 6 písm. b/ zák. č. 381/2001 Z.z..

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil uznesenie vo výroku o trovách konania podľa § 220 O.s.p. tak, že priznal navrhovateľke náhradu trov konania, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia, spolu vo výške 1.181,34 eur.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a/, c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z. z tarifnej odmeny za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie žaloby a späťvzatie žaloby) 3 x 320,34 eur a režijného paušálu 3 x 7,81 eur, ktoré po zvýšení o 20 % DPH v zmysle § 18 ods. 3 cit. vyhl. predstavujú sumu vo výške 1.181,34 eur.

V zmysle § 149 ods. 1 O.s.p. uložil odporcovi zaplatiť trovy právneho zastúpenia k rukám právneho zástupcu navrhovateľky JUDr. Antona Hencovského, advokáta.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Navrhovateľka bola v odvolacom konaní úspešná, avšak náhradu trov konania neuplatnila a neúspešný odporca nemá právo na náhradu trov konania. Preto odvolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.